

Mūsu VERSIJA par internetu

Vai jums ir sava versija par veselīgu dzīvesveidu, fanātisku darbu, mīlestību? Varbūt jums ir sava versija par internetu? VERSIJAI ir — nu jau vienpadsmit gadu. SIA VERSIJA sāka darbību 1991. gada augustā un ir visvecākā komerciālo interneta pakalpojumu sniedzēja Latvijā, kas līdz pat šim brīdim saglabājusi gan savu nosaukumu, gan sākotnējo darbības virzienu un statusu. Šobrīd *Versija* ir viena no stabilākajām un veiksmīgākajām interneta firmām Latvijā. Ar īpašu akcentu uz

klientu apkalpošanas kultūru. Par firmas izaugsmi un jaunumiem SP stāsta tās prezidents Aleksejs KOSTINS.

Elīnas SPARĀNES foto

A. Kostins: — Mēs vienkārši esam labi profesionāļi, kuri strādā pēc Oma likuma.

Iesākumā — vienuļas salas

1991. gadā Latvijā vairums potenciālo Timekļa lietotāju nemaz isti nezināja, ko nozīmē elektroniskais pasts, bet tāda jēdziena kā *internets* tolaik vispār nebija. Bija vajadzīga gan liela drosme un profesionalitāte, gan krietna deva pārliecības, lai dibinātu šādu uzņēmumu. Ne jau velti tolaik interneta (precīzāk — elektroniskā pasta) pakalpojumu sniedzēji bija kā vienuļas saliņas milzīgā okeānā. Latvijā pašas

pirmās bija divas — firma *Jet* (tā vēlāk pārtapa par *LvNet Teleport* un 1999. gadā apvienojās ar *Parks*, kas vēlāk kļuva par *Delfi*) un *Versija*. Citas firmas sāka parādīties tikai pēc gada un vēlāk.

— Vislielākā bagātība tolaik bija mūsu profesionālisms, — atceras Aleksejs Kostins. — Mūsu komanda nāca no kādreiz tik spožās elektronikas nozares. Tur, kur strādāju iepriekš, cilvēki spēja radīt itin visu, pat nelielu kosmosa kuģi, — ja vien atrastos kāds, kas par to samaksātu. Bija pilnīga pārliecība, ka arī mūsu komanda — elektronīķi un programmē-

tāji — spēj tikt galā ar visu. Apstākļu sakritības dēļ tas bija e-pasts, lai gan varēja būt gan datoru montāža, gan programmatūras izstrāde vai kas cits.

Risks, protams, bija un ir joprojām, jo IT bizness vēl aizvien ir *terra incognita*. Kas zina, kādi pārsteigumi mūs sagaida! Reizēm tas šķiet kā melnais caurums, kurā var sabērt miljardu, bet neiegūt pat miljonu. Svarīgi, ka *Versija* ir iztikusi un iztiek pati ar saviem tehniskajiem un finanšu resursiem. Uzņēmuma īpašnieki ir firmas darbinieki, un līdz šim nav izmantotas investīcijas no malas, vēl jo vairāk — no ārzemju partneru puses. No vienas puses, tas ir kā neļāva izdarīt īpaši lielus lēcienus, bet no otras puses, uzņēmums ir saglabājis savu neatkarību.

Ceļa gabaliņš kopā ar EUnet

Krietnu laika posmu Latvijas klienti atpazīna SIA *Versija* drīzāk pēc *EUnet* preču zīmes, ko tā izmantoja, nevis pēc firmas juridiskā nosaukuma. Tomēr *Versija* vienmēr bijusi neatkarīga, un ar *EUnet* to saistīja tikai partnerattiecības, kas tiešā vai pastarpinātā veidā stiprinājušas *Versijas* pozīcijas tirgū.

Viss sākās 1992. gada maijā, kad *Versija* ieguva tiesības oficiāli pārstāvēt *EUnet/Relcom* tīklu Latvijā. *Relcom* bija *EUnet* oficiālais pārstāvis Krievijā, tāpēc sākumā visi *Versijas* klientu starptautiskie e-pasta sakari notika caur Maskavu (pa valdības sakaru līniju *Iskra*). Tolaik tie bija ļoti kvalitatīvi un moderni sakari, turklāt tehnisku iemeslu dēļ tiešo pieslēgumu no Latvijas uz rietumvalstīm nebija iespējams nodrošināt un sākt sadarbību tieši ar *Relcom* bija visērtāk. Pēc pāris gadiem *Versija* sāka izmantot starptautisko interneta kanālu caur Pēterburgu, kas bija savienots ar Skandināviju.

Kad Latvijā sāka veidoties optiskais tīkls, bija istais laiks sākt ciešāku sadarbību un pašiem nodibināt tiešos sakarus caur Skandināviju. 1996. gada aprīlī *EUnet International* parakstīja vienošanos ar SIA *Versija*, kura saņēma nacionālā operatora tiesības uz *EUnet* Eiropas

tikla izmantošanu Latvijā. Kopš tā laika firma *Versija* sniedza interneta pakalpojumus, izmantojot preču zīmi *EUnet Latvia*.

Pakalpojumi, kurus sniedza *EUnet*, vēlāk, pēc tās apvienošanās ar *KPNQwest*, attīstījās zem *KPNQwest* karoga. Lai gan *Versijas* starptautiskais kanāls ietilpa *KPNQwest* struktūrā, tās pakalpojumi arī turpmāk tika sniegti ar *EUnet* tirgus zīmi.

—*Versijai* ar *KPNQwest* bija tikai līgumattiecības, — stāsta Aleksejs Kostins. — Esmu gandarīts, ka mums savulaik pietika veselā saprāta saglabāt neatkarību un neļaut pārpirkt uzņēmumu, kā to izdarīja igauņi. Tas izrādījās īpaši svarīgi brīdī, kad šopavasār situācija tirgū mainījās un *KPNQwest* izstājās no spēles. Mēs bijām gatavi *KPNQwest* krīzes situācijai, jo jau krievi iepriekš bijām nodrošinājušies ar alternatīviem kanāliem: izmantojām ne tikai *KPNQwest* tīklu, bet arī *Telia* kanālu. Kritiskajā brīdī *Versija* bija gan tehniski, gan finansiāli, gan ideoloģiski neatkarīga.

Īpašā versija

Kāda isti ir SIA *Versija* īpašā versija par internetu? Klienti saka — tā esot drošības izjūta, jo nav jābaidās, ka tīkla pārslodzes dēļ varētu jūtami mazināties datu pārraides ātrums. Uzņēmums gādā par klientu ērtībām ne tikai vārdos, bet arī darbos: rūpīgi uzmana, vai kanāla slodze netuvojas kritiskajam limenim, un palielina tā jaudu, negaidot, kamēr uguns pakulās. Viss, kas atkarīgs no *Versijas* speciālistiem, tiek rūpīgi uzraudzīts. Protams, var gadīties dabas stihijas postījumi, bet firmas komanda strādā tik saskaņoti un operatīvi, ka pat visai nopietni zibens spēriena nodarīti tīkla bojājumi tiek novērsti pāris stundu laikā. Ne reizes nav bijis tādu gadījumu, kad klientiem būtu vairākas dienas jāiztiek bez sakariem vai neskaitāmas reizes jāzvana uz pārkaršu palīdzības līnijām. Tas varētu šķist neticami tikai tiem, kas nav izmēģinājuši *Versijas* pakalpojumus.

— Mūsu priekšrocības ir individuāls darbs ar klientiem un pašprietiekamība, — skaidro Aleksejs Kostins. — Tas arī ir mūsu *know-how*. Piedāvājam labākos pēdējās jūdzes pakalpojumus, sadarbojoties tieši ar klienta sistēmas administrato-

SIA Versija pakalpojumi

- **VERnet Personal** — piekļuve internetam seansu savienojuma režīmā ar telefona vai ISDN līnijas starpniecību. Šis ir ļoti ekonomisks darbs interneta vidē, kas īpaši piemērots individuāliem lietotājiem.
- **VERnet Premium** — pastāvīgais liela ātruma savienojums ar internetu vienam vai vairākiem datoriem, kuri savienoti lokālajā tīklā, izmantojot visu tehnoloģiju spektru, — no klasiskajām līdz pašām progresīvākajām (nomātās ciparu līnijas, radiosavienojumi, **Ultra DSL**, optiskie kabeli). Lietotājs var izvēlēties konkrētu pakalpojuma variantu atkarībā no atrašanās vietas, nepieciešamā savienojuma ātruma un izmaksu apjoma.
- **VERnet UUCP** — elektroniskais pasts UUCP ļauj sūtīt un saņemt ziņojumus (tekstu, grafiku, elektroniskās tabulas u.tml.), neizmantojot **Windows** vidi. Prasības pret datoru, modemu un telefona līniju kvalitāti ir minimālas, šo pakalpojumu visbiežāk izmanto automatizētos tehnoloģiskajos procesos.
- **VERnet Webhosting** — iespēja izvietot savu mājas lapu uz WWW servera *VERSĪJA*. Lietotājs var patstāvīgi mainīt lapas saturu noteikta apjoma robežās. Pēc lietotāja vēlēšanās **Versija** piešķir viņam trešā līmeņa domēna vārdu vai pasūta un uztur otrā līmeņa domēnu.
- **VERnet Housing** — abonenta servera izvietošana **Versija** tehniskā dienesta teritorijā un tā pievienošana RIX, nodrošinot ātrumu 100 Mbps. Abonents izmanto servera attālinātās administrēšanas iespēju vai arī uztic servera konfigurēšanu un uzturēšanu **Versija** speciālistiem.

ru. Profesionāli interneta pakalpojumi nav iespējami standartcenu rāmjos, tāpēc ir gluži nepareizi izvēlēties pakalpojumu sniedzēju tikai pēc cenām, jo vairāk tādēļ, ka tās ir atkarīgas no milzumu daudz faktoriem. Nemaz jau nerunājot par gadījumiem, kad klienti nereti *iekrit* ar neticami lētiem piedāvājumiem, cerot par mazu naudu saņemt arī solītās kvalitātes pakalpojumu un lielu pārraides ātrumu. Tādi brīnumi nenotiek!

Mūsu pieceja ir gluži cita: satiekamies ar klientu, noskaidrojam, kāds ir viņa darbības lauks, kādiem nolūkiem un kādā apjomā viņi izmanto internetu utt. Mēs izstrādājam individuālu piedāvājumu katram klientam, paskaidrojot, kas viņiem būtu visizdevīgāk, bez kā var iztikt. Mums līdz šim ir izdevies piedāvāt pietiekami labu kvalitāti par mērenām cenām. Svarīgi ir arī tas, ka šāda individuāla pieceja mums ir pret visiem klientiem, neatkarīgi no tā, cik tas liels vai mazs, — arī iezvanpieejas klienti mums ir tikpat svarīgi ka lieli uzņēmēji.

Pakalpojumi

A. Kostins: — Diemžēl lielākā daļa cilvēku Latvijā nemaz nezina, kādiem jābūt labiem interneta sakariem. Ja klientam vajadzīgs pastāvīgs pieslēgums internetam, viņam patiesībā nemaz nav iespēju salīdzināt reālo pakalpojumu kvalitāti, kādu piedāvā dažādas firmas. Ar iezvanpieēju ir vieglāk — mēs piedāvājam potenciālajiem klientiem izmēģinājuma pieslēgumu, — lai paši pārlicinās.

Diezgan dziļi iesakņojies arī maldīgais

priekšstats, ka modema sakari velkas gliemeža gaitā. Īstenībā, izmantojot ciparu telefona līnijas, datu pārraides ātrums var sasniegt 50–52 Kbps, ja vien pakalpojuma sniedzējs to ar nolūku neierobežo. Savukārt ISDN līnija ne tikai nodrošina normālu ātrumu, bet vienlaikus arī ļauj lietot telefonu sarunām. Tiesa, jāievēro, ka modemu sakari ir optimāli divos gadījumos: ja jāšūta galvenokārt e-pasts un ja periodiski jāaplūko konkrētas lapas (nerakājoties pa Timekli), lietojot interneta pārlūkprogrammu līdz desmit stundām mēnesī.

Parasti potenciālie klienti jautā, ar ko atšķiras tās vai citas firmas pakalpojumi. Aleksejs Kostins skaidro, ka šajā nozarē faktiski nemaz nav iespējams saglabāt monopolu uz kādu pakalpojumu, pat ja tas sākumā ir kas gluži unikāls. — Ja esat radījis kādu jaunu pakalpojumu un piedāvājat to tirgū, citu firmu programmētāji pēc pāris mēnešiem var izveidot ko līdzīgu. Vienu brīdī mēs varbūt ar kaut ko atšķiramies, rit jau to pašu sāk piedāvāt cita firma. Turklāt, ja kāds vēlētos saglabāt autortiesības uz savu izgudrojumu, tas būtu jāpatentē, bet tas jau ir gluži cits bizness. Mēs ar to nenodarbojamies. Ja es būtu Pikaso, tad varētu piedāvāt savdabīgus pakalpojumus — mākslas darbus (protams, par attiecīgām cenām). Bet klientiem par laimi, šāda originalitāte nav mūsu mērķis: mēs vienkārši esam labi profesionāļi, kuri strādā pēc Oma likuma.

Gunta KĻAVIŅA

Business Class Internet®
VERSĪJA

- **Versija SIA**
Arhitektu ielā 1
Rīgā, LV-1050
Tāl. 7210909
Fakss 7326513
e-pasts: info@vernet.lv
www.vernet.lv